

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГО «ХАРКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ АСОЦІАЦІЇ
СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»

40 років відновлення кафедри ортопедичної стоматології Харківського національного медичного університету

ПИТАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

*Збірник наукових праць
Випуск 15*

**МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ»,
ПРИСВЯЧЕНІЙ 40-РІЧЧЮ ВІДНОВЛЕННЯ КАФЕДРИ ОР-
ТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІО-
НАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
Харків, 6-7 грудня 2019 р.**

Харків
2019

УДК 616.31 (081/082)

ББК 56.6

П 35

Редакційна колегія: проф. Є.М. Рябоконт (відповідальний редактор), ас. Б.Г. Бурцев (відповідальний секретар.), проф. С.М. Григоров, проф. Г.Ф. Катурова, проф. Р.С. Назарян, доц. В.В. Ніконов, проф. Г.П. Рузін, проф. І.І. Соколова, проф. І.В. Янішен

Рецензенти: професор А.В. Самойленко – зав. каф. терапевтичної стоматології ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»; професор В.І. Гризодуб – зав. каф. ортопедичної стоматології № 1 Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України.

П 35 **Питання експериментальної та клінічної стоматології:** Зб. науч. праць. – Вип. 15. /Редкол.: Є.М. Рябоконт (відп. ред.) та ін.; МОЗ України, Харк. нац. мед. ун-т. – Харків: ФОП Бровін О.В., 2019. – 204 с. ISBN 978-617-7738-67-0

Затверджений та рекомендований до видання Вченою радою Харківського національного медичного університету (протокол № 10 від 21.11.2019 р.)

Збірка наукових праць присвячена 40-річчю відновленню кафедри ортопедичної стоматології Харківського національного медичного університету. У ній представлені матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми ортопедичної стоматології», присвяченій 40-річчю відновлення кафедри ортопедичної стоматології Харківського національного медичного університету (6-7 грудня 2019 р.). Збірка включає результати наукових досліджень по актуальним проблемам стоматології. У випуск включені праці фахівців, які виконані на кафедрах стоматологічного профілю та суміжних дисциплін медичних ВНЗ і установ післядипломної освіти лікарів, а також в практичній охороні здоров'я. У них відбиті експериментальні, теоретичні і клінічні питання сучасної стоматології.

Автори виражають подяку за допомогу в публікації збірки ГО «Харківське обласне відділення Асоціації стоматологів України» (Президент – професор Є.М. Рябоконт)

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 11,86. Тир. 300 прим. Зам. 688-19.
Видавець та виготовлювач ФОП Бровін О.В.
61022, м. Харків, вул. Трінклера, 2, корп.1, к.19. Т. (057) 758-01-08, (066) 822-71-30
Свідоцтво про внесення суб'єкта до Державного реєстру
видавців та виготовників видавничої продукції серія ДК 3587 від 23.09.09 р.

СТИЛЬ®
ИЗДАТ
ТИПОГРАФІЯ
www.stil-izdat.com

ISBN 978-617-7738-67-0

УДК 616.31 (081/082)

ББК 56.6

© Харківський національний медичний університет
© ГО «Харківське обласне відділення Асоціації стоматологів України»

absence of teeth. To achieve the task, 6 patients with acantholytic lesions of the prosthetic bed tissues were indexed for toothless hygiene using a tongue plaque index by Winkel Tongue Coating (WTC) (2007) and a prosthetic base hygiene index. We determined the average value of the area of the mucous membrane lesion, which was ≥ 100 mm². In 3 patients, with the second degree of severity of the acantholytic process, the average value of the area of mucosal lesions was ≤ 50 mm². According to the index of plaque on the tongue, in four patients the level of hygiene corresponded to the value "satisfactory", and in two patients the level of oral hygiene corresponded to the value "unsatisfactory". Assessment of the prosthetic bed condition in patients with acantholytic pemphigus with complete absence of teeth is an urgent and important scientific task because of the small amount of scientific data on this problem which is associated with a small number of such patients, as well as an important diagnostic complex of criteria that will improve not only the methods of local therapy of manifestations of the acantholytic lesions, but also the methods of orthopedic treatment of such patients using their removable denture structures.

УДК 616.314-77:615.462

Герман С.А.

СУЧАСНЕ РОЗУМІННЯ І ВАРІАНТИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОЛОЖЕННЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО СПІВВІДНОШЕННЯ В СТОМАТОЛОГІЇ

Харківський національний медичний університет, Україна Stasmagstas@gmail.com

Не секрет, що всі зубні протези повинні виготовлятися в центральній оклюзії або центральному співвідношенні. У сучасній ортопедичній стоматології історично склалося двояке розуміння визначення центральної оклюзії. Пов'язано це, перш за все з наявністю декількох шкіл. У класичному розумінні центральна оклюзія – це змикання зубних рядів при максимальному контакті між зубами антагоністами. У західних країнах під центральною оклюзією розуміють такий стан нижньої щелепи і суглоба, при якому максимальний міжгортковий контакт збігається з суглобовим положенням центрального співвідношення, при якому головка нижньої щелепи знаходиться в максимально передньо-верхньому положенні [1-3].

Так Л.В. Ільїна-Маркосян ввела поняття «звичної оклюзії», яка характеризується різними суглобовим зсувами нижньої щелепи при максимальному міжгортковому контакті. Тобто, мінімальне підвищення або втручання в зміну оклюзійної поверхні веде до суглобного зсуву нижньої щелепи. Виникають ситуації коли суглобове положення центрального співвідношення відрізняється від «звичної оклюзії» більше 1 мм. В такому випадку це може проявитися в клініці: порушенням амплітуди відкривання рота, хрускотом і клацанням в СНЩС, виникненням больових відчуттів в суглобі, пов'язаними з положенням зубів [4].

Існує кілька визначень положення «центрального співвідношення», які характеризують тільки положення суглобових поверхонь і суглобового диска, взаємне розташування щелеп в трьох взаємно перпендикулярних площинах і з цього положення нижня щелепа може вільно здійснювати бічні рухи. Це положення не залежить від виду прикусу і наявності зубів [5].

Центральне співвідношення можливо визначити, як у беззубих пацієнтів, так і у пацієнтів з наявністю зубів. Традиційна методика визначення центрального співвідношення у беззубих пацієнтів включає в себе використання воскових прикусних валиків. У сучасному світі існує безліч методик визначення центрального співвідношення у пацієнтів з наявністю зубів, що включають в себе використання різних девайсів, таких як: джиг Люсія (передня накусочна пластинка), центрофікс та ін. [6].

Основною проблемою при реєстрації центрального співвідношення у пацієнтів з наявністю зубів є те, що при звичній оклюзії, м'язи запам'ятовують своє положення і рухи. Для того щоб депрограмувати жувальну мускулатуру використовують різні методи. Поширеними варіантами в цьому випадку є: депрограмматор Койса, індивідуальний джиг. У цих випадках пацієнту виготовляють апарат на 12-24 години, який роз'єднує прикус, тоді як контакти між зубами залишаються тільки на нижніх різцях. Деякі автори вважають, що депрограмація м'язів виникає відразу після рефлексу ковтання, і пацієнт не потребує настільки тривалого використання депрограмматора. За допомогою листового калібратора можливо домогтися того ж ефекту за кілька хвилин. Також описаний метод пальпації по Доусон, який може бути використаний в аналогічних цілях [8].

Зуботехнічна лабораторія, отримуючи від стоматолога-ортопеда інформацію про просторове співвідношення щелеп, виготовляє протези з урахуванням оклюзійно-артікуляційних взаємин. Інформацію про центральну оклюзію лікарі передають методом «прикусних шаблонів з силіконового матеріалу або віску (коли матеріал поміщають між зубами і просять пацієнта зімкнути зуби до контакту в звичній оклюзії). Раніше для таких цілей використовували Гіпсоблоки. В такому випадку не враховується суглобове положення центрального співвідношення і для аналізу оклюзії досить використати оклюдатор. Більш точні методи, на наш погляд, з можливою корекцією суглобового положення вимагають передачі в лабораторію положення центрального співвідношення з подальшою роботою в артикуляторі та загіпсовкою за індивідуальними біомеханічними параметрами трансверзальних та сагітальних шляхів.

Література: 1.Хватова В.А. Клиническая гнатология / В. А. Хватова. – Москва: Медицина, 2005. – 296 с. 2.Левандовський Р.А. Визначення оклюзійних співвідношень у пацієнтів зі складною щелепно-лицьовою патологією при користуванні різними типами знімної ортопедичної апаратури за допомогою апаратно-програмного комплексу "T-SCAN III" (США) / Р. А. Левандовський // Галиц. лікар. вісн.. – 2014. – 21, № 2. – С. 46-51. 3.Okeson J. Does altering the occlusal vertical dimension produce temporomandibular disorders? A literature review / J.P. Okeson I. Moreno-Hay // J Oral Rehabil. – 2015. – № 42(11). – P. 875–882. 4.Мирсаев Т.Д. Методика определения центрального соотношения челюстей: Методические рекомендации / Мирсаев Т.Д., – Екатеринбург: Издательский Дом «ТИРАЖ», 2019. – 20 с. 5.Севбитов А.В. Введение в клиническую гнатологию: Метод. рекомендации / А.В. Севбитов, – Москва, 2012. – 96 с. 6.Сливка М.М. Центральне співвідношення у структурі оклюзійної взаємодії: аналіз та систематизація даних літератури / М. М. Сливка, М. Ю. Гончарук-Хомин, О. О. Красножон // Новини стоматології. – 2019. - № 1. – С. 32-39.) 7.Институт базальной имплантации. Использование аппарата centropfix (amaangirrbach) для регистрации прикуса при тотальном протезировании зубов. [Електронний ресурс] / Институт базальной имплантации // ЭЛИАНА. – 2016. – Режим доступа до ресурсу: <https://ibi.clinic/ispolzovanie-apparata-centropfix-amaangirrbach-dlya-registratsii-prikusa-pri-totalnom-protezirovanii-zubov/>. 8.Dawson P.E. Functional Occlusion: From TMJ to Smile Design / P. E. Dawson, E. Peter. – St. Louis: Mosby, 2006. – 648 с.

ЗМІСТ

Беляєв Е.В., Філімонов В.Ю., Філімонова С.О. Визначення потреби та об'єму ортодонтичної допомоги при комплексній реабілітації осіб молодого віку з адентіями.....	3
Богдан І.М., Богдан О.М. Ультразвукова дефектоскопія незнімних металокерамічних конструкцій.....	4
Бойчук М.М., Костенко С.Б. Порівняльна характеристика хірургічних методів корекції ясенного краю при протезуванні ортопедичними конструкціями.....	7
Бойчук Ю.М., Бойчук М.М. Формування зенітів ясенного краю ортопедичних конструкцій з опорою на внутрішньокісткові дентальні імплантанти в естетично значимій зоні.....	9
Бокоч А.В. Клінічне обтунтування використання трансфер – шаблону у фронтальній ділянці при фіксації суцільнокерамічних конструкцій.....	11
Боян А.М., Гризодуб В.І., Безсонов В.І. Протезування беззубих щелеп при вираженій атрофії альвеолярних відростків, у хворих з симптомами м'язово-суглобової дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба.....	13
Брайко Н.М., Ткаченко І.М., Марченко І.Я., Лемешко А.В., Назаренко З.Ю., Коваленко В.В. Герметизуючі властивості адгезивних систем.....	16
Буткалюк І.Д., Беляєв Е.В. Визначення стійкості до дії біологічної рідини, що імітує слину людини, нового вітчизняного матеріалу для фіксації покривних протезів на імплантатах та його аналогів.....	18
Водоріз Я.Ю., Ткаченко І.М., Тончева К.Д. Оцінка якості життя у пацієнтів із потребою у комбінованому лікуванні зубів бічної і фронтальної групи.....	20
Возний О.В., Романюк В.Н., Павлов С.В. Діагностика ротової рідини при реабілітації пацієнтів із захворюваннями тканин пародонту та дефектами зубних рядів.....	24
Воропаєва Л.В., Крючко А.И. Лечение пародонтита у пожилых пациентов на фоне сахарного диабета с дефицитом витамина Д.....	27
Гасюк П.А., Воробець А.Б., Росоловська С.О., Радчук В.Б. Застосування одонтогліфічних та одонтометричних характеристик коронок перших верхніх молярів в клініці ортопедичної стоматології в залежності від статі пацієнта.....	31
Гасюк П.А., Краснокутський О.А., Воробець А.Б. Сучасний погляд на корекцію патологічного рубцювання в клініці естетичної стоматології.....	33
Геник Б.Л., Ожоган З.Р. Оцінка стану протезного ложа хворих на акантолітичну міхурницю з повною відсутністю зубів.....	35
Герман С.А. Сучасне розуміння і варіанти визначення положення центрального співвідношення в стоматології.....	37
Гордієнко С.А., Ніконов А.Ю., Бреславець Н.М., Варв'янський П.Ю. Ускладнення пародонту та їх усунення при протезуванні незнімними конструкціями протезів стоматологічних хворих з супутніми захворюваннями.....	39
Гризодуб В.І., Іваніщенко Л.О., Пилипенко Т.І. Порівняння якості фіксації незнімних зубних протезів за традиційним способом фіксації з новим способом фіксації.....	42
Гризодуб В.І., Сторожев В.А., Бадалов Р.М., Коваленко Г.А. Сучасні аспекти в навчанні лікарів - курсантів на клінічних базах.....	44
Гульовський Я.Р., Гульовська Р.П. Методологія оцінки статичної тріщиностійкості полімерних матеріалів для базисів знімних протезів.....	45
Дерев'янченко Н. В. Інноваційні підходи на практичних заняттях з латинської мови та медичної термінології зі студентами, які навчаються за спеціальністю «стоматологія».....	47
Дмитрієва А.А., Бобровська Н.П. Характеристика фізичних властивостей слинних каменів.....	49
Дюдіна І.Л., Янішен І.В., Сідорова О.В. Результати клінічної спробації запропонованого метода захисту опорних зубів під незнімні конструкції протезів.....	50
Дячук К.Г. Оцінка якості металевої основи та базисів бюгельних протезів.....	52